

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari, Opvscvla Spiritvalia

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

An status monasticus & Christianus duo diuersi sint status; & de
discrimine monasticæ vitæ & vulgarium Christianorum. Cap. VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45857](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45857)

rum ex me, num mea viuendi ratio bona sit, quando tam multi inter nos prædones existunt, qui itinera obsident vt de alijs taceam facinoribus. *MONACHVS.* Qui sint isti prædones tu nosse potes: heroes & honesti equites non prædantur: Siquidem ex virtutibus est orta nobilitas. Nobilis est, quem nobilitat sua virtus. *M.* hæc mitto: Bene profecto de Christiano respondisti instituto. Atqui consimiliter de monastico siue religioso proposito se res habet. Enimuerd bene hominem instituit, rectè præcipit, docet & inuitat ad bonum, & à malo retrahit, malam voluntatem coerct, à mala cauet conuersatione peccandi occasiones tollit, debilem & constantem voluntatem in bono confirmat, & propè singulis momentis hominem in sui abnegatione, in obedientia alijsq; virtutibus omnibus exercet.

Nobilitatē
ex virtute
sumpsisse
initium.

Monachic
omnis quo
spectet:

An status monasticus & Christianus duo diuersi sint status. Et de discrimine monastica vita & vulgariū Christianorum.

Caput VI.

Miles.

SVpra Christianum statum monasticum extollis? *MONACHVS.* In eadem lyra eandem modularis semper cantionem. Quam frequenter repetere debeo monasticum & Christianum statum non duos diuersos status esse, sed vnum atque eundem? Qui monachus est, Christianus quoque est: nec esse monachus bonus potest, nisi sit idem & bonus Christianus, imò quanto melior monachus, tanto melior etiam Christianus extat: quamuis contra, qui Christianus est, non idèd monachus existit, quoniam non est omnibus mandatum, vt sint monachi, quomodo omnibus hominibus præceptum est, vt sint (modo salui fieri velint) Christiani. Multa etiam in Enangelio consulta sunt, quæ propter spiritus hominis imbecillitatem non sunt præcepta. *MILES.* Nimis confidunt in sua regula, & sibijp-
fis hominum quorundam nomina indunt, in quibus gloriantur. Vnus Benedictinum, alius Bernardinum se vocat: nec à Christo sese nominant, perinde ac si Christus submersus sit. *MONA.* Quid impedit, propositum nomenq; Christianum, si vnus Gallus, alius Germanus siue Hispanus vocetur, quisque secundum suam patriam, vel artificium? An idcirco Christi sunt oblitū? *MILES.* Non certè, pace tua. Timebam concionaturum hoc te mihi, vt monachus (quod prohibeat Deus) fierem. Idèd ista verba tuo immiscui sermoni. *MONA.* Non id laboro, vt te monachum efficiam: sed si te eo adducere meis verbis possem, vt re ipsa bonus Christianus fieres, multum efficacem nec te propterea monachum fieri erit necesse. *MILES.* Quando igitur sum bonus Christianus? *MONA.* Quando Christum imitaris, hoc est, quando ita ambulas, quomodo ipse ambulauit, imò quando præcepta Dei bene obseruas, omittens quod vetitum est, & faciens quod est mandatum. *MILES.* Quid ergo discriminis est inter seculares & monastica professionis Christianos? *MONACHVS.* Fit plerunq; vt aliquis in bono sit vitæ genere, nec tamen idcirco melior sit (sua culpa, sicut ipse confiteris) alio, qui alterius est instituti. Quapropter sic tua quæstio intelligi debet, quid discriminis sit inter bonum Christianum secularem & bonum monasticæ vitæ Christianum.

Christianū
bonū quæ-
nā efficiant.
2. Ioan. 2.

Gradus in
virtutibus
esse quosdam.

stianum: hoc est, qui iuxta suum propositum viuat. Et ad hanc respondere tibi volo. Dubium non est, quin vterque ad fidem, & mandata Dei obligentur: atque monasticus Christianus, id est, monachus, non ad mandatorum tantum obseruationem, sed ad perfectiorem executionem est affricus: quia gradus diuinae charitatis, quae remittitur & intenditur. In fuis in virtutibus gradus est, sine quo non potest homo saluus fieri. Super hunc est vltior profectus: post hunc in ea & singulis virtutibus consummatio. Quae nimis longum esset hic recensere. *MILES*. Iam de his taceto, quandoquidem mihi parum perspecta sunt, & tuum finito sermonem. *MONACH*. Ea re, quod monasticae professionis homines ad perfectionem aspirant, multa Euangelij consilia adsumpserunt, & multas quoque his confines constitutiones quas ex sacris literis Deo ex sua natura, & genere acceptas esse, aut seruire & adminiculo esse ad illud, quod Deo placet, colligere licet. Per quae ipsi auocantur, retrahuntur a malo, & ad bonum instigantur. Explicabo haec quadam similitudine. Ponamus duos esse viros habentes consimilem thesaurum, velut si vterque eorum vinetum aut balsametum custodire conseruareque habeat, & vnus quidem non magno istius amore teneatur thesauri custodiendi, aut alioqui alijs nimium negocijs implicatus sit, praepediaturque, per quae suum negligat vinetum. Ob quam suam negligentiam vinetum pessum eat, palmites eradicentur, iumenta ingrediantur & vineam depascant, & vix fructusque tollantur. Alter haec considerans alienaque doctus iactura, vinetum suum melius seruare meditatur, & fursum pecudibus que ipsum ingrediendi facultatem adimere volens, muro vineturum (quod amat & bonum conseruare vult) circumcingat, & caute ipsum custodiat. Adapra nunc similitudinem ad Christianos, qui iuxta communem conditionem boni aestimantur, & ad bonos monastici propositi homines. Thesaurus quem vterque custodiunt, est verè Christiana & viuua fides, imò flagrans charitas Dei & obedientia erga mandata Dei. De me ipso loqui hic volo. Quomodo thesaurum illum, cum adhuc in singulari statu degerem, & ab vnoquoque omnino integer Christianus censebar custodiuerim, mihi probe est cognitum. Ex me alijsque discebam muro mihi opus esse, hoc est, refectione occasionum peccandi, exclusionem malae libertatis carnis, & propriae voluntatis in vitia procliuus. Alioquin enim actum fuisset de omnibus meis spiritualibus animae bonis. Murum appello monasticam vitam, qua me circumsepsti, & posthabeo nunc periturarum rerum peregrina negotia, & meam custodio vineam, ex qua me Deo spero gratos fructus immolaturum. Quis iam est, qui non hinc animaduertat coenobiticam vitam verè Christianam vitam esse, & ad honorem Dei suscipi: vbi quicquid constitutum est, ad gloriam Dei constitutum est, vt ipsi cor mundum offeratur, & omnia, quae ipsi inuisa sunt excludantur. Dicam adhuc latius inter seculares & monasticos, siue religiosos Christianos quid intersit. Seculares Christiani quorum

Thesaurus
vt sit obseruatio
mandatorum Dei.

Vita monastica
vt sit murus.

Instanti monastici & seculares Christiani discrimen quod. Propositum boni monachi quod sit.

vita iuxta communem cursum bona existimatur, mortifera peccata vitant. *M. I.* Profecto quisquis hoc in seculo vivere potest, multum facit. *MONACH*. Carterum, monastica vita peccata omnia, hoc est, tum mortifera, tum venialia vitare siue fugere molitur, nec vnquam vult sciens & prudens consentire peccato. Et quamuis humana, dum in terris viuatur, id nequeat industria, ad eò vt absque peccato viuat, boni monachi tamen propositum desideriumque existit

existit, ex sui Ordinis instituto, in nullam rem, quæ contra Deum sit assenti-
ri. Vita secularium bonorum Christianorum institutum certum habet, pec-
catum extirpare & propulsare bonis operibus. Monastici est propositi pec-
cata, vitia, concupiscentias peccatorum & malas cupiditates affectionesque
in se mortificare eradicare. *MILES*. Idemne est peccatum & vitium? *MO-
NAC*. Minime gentium. Cum enim homo à peccatis cessare & abstinere inci-
pit, nondum tamen prauæ propensiones, affectiones & desideria, ac libido
peccandi sunt euulsa. Quæ dum contra voluntatem suam in se persen-
tiscit, nec ijs morem gerit, aut opere sequitur, imò easdem propensiones ma-
lasque cupiditates mallet non sentire aut experiri, iam quidem crux illi sunt
& afflictio, non autem peccato eum reddit obnoxium, quemadmodum Pau-
lus ad Rom. prolixè scribit. *MILES*. Si non sunt peccata, quid extirpare, aut
in se ea necare opus est? *MONAC*. Non sunt ea qua dixi, ratione peccata, si
non illa sequamur, sed tamen aliquantum perniciose damnosaque sunt: Ob-
scurant nempe claritatem intellectus, & impediunt minuuntque nostræ pro-
spere illustrationem fulgoremque diuini luminis. Cor etiam, & ad Deum desi-
deria contaminant, vt non nos Deus ipse tam integrè possideat & in se tra-
hat, cum à creaturis & earum concupiscentijs pendeamus. Præterea extenuat
impediuntque etiam in nobis intrinsecus feruorem charitatis Dei, & extrin-
secus operationem secundum perfectionem. Adcirco ex his animaduerti po-
test, quam sit benè constitutum propositum monasticum laudabile, quod et-
iam intrinsecus hominem reformat religiosumque reddit. *MILES*. Tan-
tum non excecant ingenium meum, ea quæ dicis. *MONACHVS*. Facile
credo. Vt igitur ordo monasticus sui professores faciat religiosos homines,
& ex carne introrsum ducat, multas idèd habet constitutiones ad carnis truci-
dandam lasciuia, quæ suis desiderijs spiritui aduersatur. Hanc ob causam
in monasterijs tot ieiunia, perurgilia, disciplinæ, corporalis & spiritualis
labor & his similes exercitationes habentur, vt carnis edomitæ vires ac pe-
culantia spiritui subiugentur. Tertio, eorum qui in mundo versantur Chri-
stianorum professio exigit, vt Deus diligatur: monastica autem, vt Deo cha-
ritate adhaereatur. Quod fit, quando intellectus ab omni generis inanibus cogi-
tationibus, phantasmatibus, imaginationibus, siue formis extrinsecus af-
sumptis denudatur, & affectus à creaturis expeditur ac repurgatur. Quapro-
pter istud vitæ genus multa habet exercitia spiritus, multas lectiones, cre-
bras orationes, frequentes cantiones, per quas spiritus iuuetur, inciteturque, vt
se ad Deum sustollat, conglutineturque Deo maneat, & iucunditatem dulcedi-
nemque in Deo accipiat. *MILES*. Et hæc quoque meum superant ingenium,
quidque dicas nescio. Vellem tamen scire, an in statu seculari perfectè
Deus amari possit, & illius mandata perfectè seruari, aut num in cœnobijs
duntaxat fit perfectio? *MON*. Est subinde in mundo quoque homines per-
fectos reperire: sed id rarum est, nec mundi conditio patitur, multoque con-
stet labore, oportet, vt se in mundo aliquis ab occasionibus spiritum præ-
predientibus subtrahat, hoc est, vt in mundo quis vitam, velut in cœnobio, de-
gat abstractam. Fateor eiusmodi adhuc homines reperiri, præsertim inter
virgines & viduas, etiam extra monasteria. At illos ego monastica vitæ cul-
toribus annumerari volo: quandoquidem non communem hominum secu-

Inter pecca-
rum & vitia
discrimen
quod sit.

Rom. 5. 7.

Vitiorum
damna quæ
sint.

Observatio-
nes cœre-
moniaque
monastica
quo tendat.

Perfectionē
etiam in
mundo in-
ueniri.

larium, sed monasticam tenent viuendi consuetudinem, licet extra monasteria uiuant. Tales quia pauci sunt, de his comparationem iudiciumq; facere nolim. Siquidem in cœnobijs nonnulli inueniuntur mundo dediti, & in mundo quidam religiosi. Ingens est discrimen, inter illum qui in medio mundi uiuit strepitu, interq; peccatorum occasiones & tamē perfectam charitatem Dei indispici sperat: & inter eum, qui in uitæ aliquo uiuit genere, in quo sunt huc destinata omnia, ut peccatorum ansæ excludantur, consummata charitatis Dei virtutumq; perfectio obtineatur, aut ad minimum certè cordis puritas, quæ propinquius charitati Dei seruit. *MILES.* Quando nullum adhuc cœnobium peculiarisq; status institutus erat ad perfectionem nanciscendam, quò agebant homines, qui tum pietati dediti erant? *MONACHVS.* Quo non tempore status eiusmodi fuit? Semper à principio mundi homines fuere, qui se ex speciali deuotione ad Deum bonis operibus perfectius subleuârunt, quam necessarium ad salutem ex præceptis fuisset. Perlege libellum Ioannis Lanspergij, quem tibi donauit. Ibi liquido satis inuenies, quæ monastica uita descendat origine, & quod religiosi semper in mundo in veteri nouoq; testamento extiterint. Quare idem hic repetere est superuacaneum.

Num monastica uita homines sint ociosi, & de cantione choralis.

Caput VII.

Miles.

Obmutescere nequeo: est enim quod me de monasterijs malè habeat. *MONA.* Cedo quid sit. *MILES.* Quod ociantur, & panem alieno partum sudore adunt, & inutili longaq; oratione uanoq; cantu choralis præsidunt, cum tamen Apostolus ocium prohibeat, uelutq; vnumquemque ad laborem cogi. *MO.* Videre mihi rectoris Marpurgensis in Hafsia mendacis confertum libellum legisse. *MI.* Rem acu tetigisti. Qui tibi libellus iste placet? *MON.* Veniam mihi dabis, si durius uerbum (propter stabiliendam ueritatem) serio dixerò. Qui libellum istum composuit, plures alios eiusdem coloris scripsit, quos uerbum Dei nuncupat, sed omnibus bonis & doctis cõstat suam doctrinam nil aliud esse, quam peruersam, falsam, & à uerbo Dei abhorrentem doctrinam, quam ex suo malè sano confinxit cerebro, & ex nouis quibusdam compilauit libellis ab perfugis, & coram Deo periuris monachis editis, qui post apostatationem à sancta Ecclesia mox Satânico sunt illustrati spiritu. Verùm, ut tua quaestio, & eiusdem Rectoris scripta (qui ut fertur etiam ex Hafsia propter egregia sua facinora & merita pulsus est) non irrefutata maneant, sic obsecro te mi Georgi, uidentur ne in benè constitutis monasterijs religiosi homines ociosi esse. Loquor de monasterijs iuxta canones suos uiuentibus. Siquidè, ubi iuxta canones non uiuunt monachi, cõpelli, ut iuxta eos uiuerent, & non in exilium pelli, aut diabolo adduci deberet. Nunquid toto ferè tempore labore sunt occupati, hoc est, in precibus, in laude Dei, in studio sacrarum litterarum, in meditatione, in contemplatione, in concionatione, in recipiendis confessionibus & similibus, quæ sunt sanctiores fructuosioresq; operæ quam occare vel fodere? Atqui hæc uos omnia spernitis, & potissimum cantum choralè, quæ est laus Dei, & orationem.

Vnde

2. Theff 3.

Monachi
apostata
quo spiritu
regantur.

Monachos
non esse o
ciosos.